

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ 4^η ΔΕΚΑΔΑ

31.

Έστω το πολυώνυμο $P(x) = (x + 1)^2 + (x - 1)^3 - x^3 + 7$

α) Δείξτε ότι $P(x) = -2x^2 + 5x + 7$

β) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$

γ) Να υπολογίσετε την μέγιστη τιμή της συνάρτησης $P(x)$

Προτεινόμενη λύση

α)

$$\begin{aligned} P(x) &= (x + 1)^2 + (x - 1)^3 - x^3 + 7 = \\ &= x^2 + 2x + 1 + x^3 - 3x^2 + 3x - 1 - x^3 + 7 = \\ &= -2x^2 + 5x + 7 \end{aligned}$$

β)

$P(x) = 0$ άρα $-2x^2 + 5x + 7 = 0$ με $\Delta = 81$ και ρίζες

$$x_1 = \frac{-5 + 9}{-4} = -1, \quad x_2 = \frac{-5 - 9}{-4} = \frac{7}{2}$$

γ)

Η μέγιστη τιμή της συνάρτησης προκύπτει για $x = \frac{-\beta}{2\alpha} = \frac{-5}{-4} = \frac{5}{4}$
και είναι ίση με $y = \frac{-\Delta}{4\alpha} = \frac{-81}{-8} = \frac{81}{8}$

32.

Να βρεθούν οι κοινές λύσεις των ανισώσεων

α) $3(x + 1) + 2x > x + 2 - (4x - 4)$ και $-2(x - 3) + 5x \geq 3(x - 1) + x - 1$.

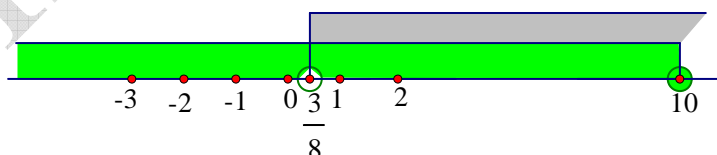
β) $2(3x - 4) - 8 > 5x + 1 - 3(6x - 7)$ και $\frac{2x - 3}{6} - \frac{x + 1}{2} < x - \frac{3x - 1}{4}$

Προτεινόμενη λύση

α)

$$\begin{aligned} 3(x + 1) + 2x > x + 2 - (4x - 4) & \quad \text{και} \quad -2(x - 3) + 5x \geq 3(x - 1) + x - 1. \\ 3x + 3 + 2x > x + 2 - 4x + 4 & \quad \text{και} \quad -2x + 6 + 5x \geq 3x - 3 + x - 1 \\ 8x > 3 & \quad \text{και} \quad -x \geq -10 \\ x > \frac{3}{8} & \quad \text{και} \quad x \leq 10 \end{aligned}$$

Παράσταση λύσεων στην ευθεία των αριθμών

Από τον παραπάνω άξονα βλέπουμε ότι κοινές λύσεις των δύο ανισώσεων είναι οι

$$\frac{3}{8} < x \leq 10$$

β)

$$2(3x - 4) - 8 > 5x + 1 - 3(6x - 7) \quad \text{και} \quad \frac{2x - 3}{6} - \frac{x + 1}{2} < x - \frac{3x - 1}{4}$$

$$6x - 8 - 8 > 5x + 1 - 18x + 21 \quad \text{και} \quad 12 \cdot \frac{2x-3}{6} - 12 \cdot \frac{x+1}{2} < 12x - 12 \cdot \frac{3x-1}{4}$$

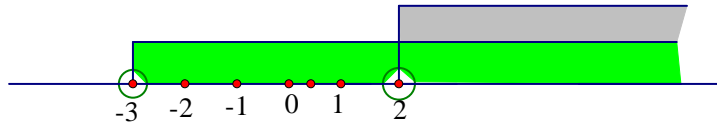
$$19x > 38 \quad \text{και} \quad 2(2x-3) - 6(x+1) < 12x - 3(3x-1)$$

$$x > 2 \quad \text{και} \quad 4x - 6 - 6x - 6 < 12x - 9x + 3$$

$$x > 2 \quad \text{και} \quad -5x < 15$$

$$x > 2 \quad \text{και} \quad x > -3$$

Παράσταση λύσεων στην ευθεία των αριθμών

Από τον παραπάνω άξονα βλέπουμε ότι κοινές λύσεις των δύο ανισώσεων είναι οι $x > 2$

33.

Να λυθούν οι εξισώσεις

α) $\frac{4x+1}{x-2} = -\frac{9}{2-x}$

β) $\frac{3x^2-5x+2}{x^2-4x+3} = \frac{x-2}{x-1} - \frac{2-3x}{x-3}$

γ) $\frac{x}{x+2} + \frac{4}{x} = \frac{x+8}{x^2+2x}$

Προτεινόμενη λύση

α)

$$\frac{4x+1}{x-2} = -\frac{9}{2-x} \quad \text{άρα} \quad \frac{4x+1}{x-2} = \frac{9}{x-2}$$

$$\text{ΕΚΠ παρονομαστών} = x-2 \neq 0 \quad \text{άρα} \quad x \neq 2$$

$$(x-2) \frac{4x+1}{x-2} = (x-2) \frac{9}{x-2}$$

$$4x+1=9$$

$$4x=8 \quad \text{επομένως} \quad x=2$$

τιμή που απορρίπτεται λόγω των περιορισμών

β)

$$\frac{3x^2-5x+2}{x^2-4x+3} = \frac{x-2}{x-1} - \frac{2-3x}{x-3}$$

$$\frac{3x^2-5x+2}{(x-1)(x-3)} = \frac{x-2}{x-1} - \frac{2-3x}{x-3}$$

$$\text{ΕΚΠ παρονομαστών} = (x-3)(x-1) \neq 0 \quad \text{άρα} \quad x \neq 3 \quad \text{και} \quad x \neq 1$$

$$(x-3)(x-1) \frac{3x^2-5x+2}{(x-1)(x-3)} = (x-3)(x-1) \frac{x-2}{x-1} - (x-3)(x-1) \frac{2-3x}{x-3}$$

$$3x^2 - 5x + 2 = (x-3)(x-2) - (x-1)(2-3x)$$

$$3x^2 - 5x + 2 = x^2 - 2x - 3x + 6 + 3x^2 - 2x + 2 - 3x$$

$$x^2 - 5x + 6 = 0 \quad \text{με} \quad \Delta = 1 \quad \text{και} \quad \text{ρίζες} \quad x = 2 \quad \text{ή} \quad x = 3$$

η $x = 3$ απορρίπτεται λόγω των περιορισμών

γ)

$$\frac{x}{x+2} + \frac{4}{x} = \frac{x+8}{x^2+2x} \quad \text{άρα} \quad \frac{x}{x+2} + \frac{4}{x} = \frac{x+8}{x(x+2)}$$

ΕΚΠ παρονομαστών = $x(x+2) \neq 0$ άρα $x \neq 0$ και $x \neq -2$

$$x(x+2) \frac{x}{x+2} + x(x+2) \frac{4}{x} = x(x+2) \frac{x+8}{x(x+2)}$$

$$x^2 + 4(x+2) = x+8$$

$$x^2 + 3x = 0$$

$$x(x+3) = 0 \quad \text{οπότε} \quad x = 0 \quad \text{ή} \quad x = -3$$

η $x = 0$ απορρίπτεται λόγω των περιορισμών

34.

i) Να γίνουν γινόμενα οι παραστάσεις

$$A = 4\alpha^2(\beta^2 - 1) + 4\beta^2(1 - \beta^2)$$

$$\Gamma = \alpha^3 + 2\alpha^2 + \alpha + \alpha\beta + \beta$$

$$B = \alpha^2 + \alpha\beta + 5\alpha + 5\beta$$

$$\Delta = \alpha^2 - \beta^2 - 10\alpha + 25$$

ii) Να βρείτε τις σχέσεις μεταξύ των α και β έτσι ώστε $\Delta = 0$.

Προτεινόμενη λύση

i)

$$\begin{aligned} A &= 4\alpha^2(\beta^2 - 1) + 4\beta^2(1 - \beta^2) = 4\alpha^2(\beta^2 - 1) - 4\beta^2(\beta^2 - 1) \\ &= 4(\beta^2 - 1)(\alpha^2 - \beta^2) = \\ &= 4(\beta - 1)(\beta + 1)(\alpha - \beta)(\alpha + \beta) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} B &= \alpha^2 + \alpha\beta + 5\alpha + 5\beta = \alpha(\alpha + \beta) + 5(\alpha + \beta) = \\ &= (\alpha + \beta)(\alpha + 5) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \Gamma &= \alpha^3 + 2\alpha^2 + \alpha + \alpha\beta + \beta = \alpha(\alpha^2 + 2\alpha + 1) + \beta(\alpha + 1) = \\ &= \alpha(\alpha + 1)^2 + \beta(\alpha + 1) = \\ &= (\alpha + 1)[\alpha(\alpha + 1) + \beta] = \\ &= (\alpha + 1)(\alpha^2 + \alpha + \beta) \end{aligned}$$

$$\Delta = \alpha^2 - \beta^2 - 10\alpha + 25 = (\alpha - 5)^2 - \beta^2 = (\alpha - 5 - \beta)(\alpha - 5 + \beta)$$

ii)

$$\begin{aligned} \Delta = 0 \quad \text{άρα} \quad (\alpha - 5 - \beta)(\alpha - 5 + \beta) &= 0 \\ \alpha - 5 - \beta = 0 \quad \text{ή} \quad \alpha - 5 + \beta &= 0 \\ \alpha - \beta = 5 \quad \text{ή} \quad \alpha + \beta &= 5 \end{aligned}$$

35.

Έστω το πολυώνυμο $\varphi(x) = 2x^2 - 5x + 3$

α) Να βρείτε τα πολυώνυμα $\varphi(x-2)$ και $\varphi(x+1)$

β) Να κάνετε την διαίρεση $[\varphi(x) + \varphi(x-2) - \varphi(x+1)] : (x+1)$ και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης

Προτεινόμενη λύση

α)

$$\begin{aligned}\varphi(x-2) &= 2(x-2)^2 - 5(x-2) + 3 = \\ &= 2(x^2 - 4x + 4) - 5x + 10 + 3 = \\ &= 2x^2 - 8x + 8 - 5x + 10 + 3 = \\ &= 2x^2 - 13x + 21\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\varphi(x+1) &= 2(x+1)^2 - 5(x+1) + 3 = \\ &= 2(x^2 + 2x + 1) - 5x - 5 + 3 = \\ &= 2x^2 + 4x + 2 - 5x - 5 + 3 = \\ &= 2x^2 - x\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{Οπότε } \varphi(x) + \varphi(x-2) - \varphi(x+1) &= 2x^2 - 5x + 3 + 2x^2 - 13x + 21 - (2x^2 - x) \\ &= 2x^2 - 5x + 3 + 2x^2 - 13x + 21 - 2x^2 + x = \\ &= 2x^2 - 17x + 24\end{aligned}$$

β)

$2x^2 - 17x + 24$	$x + 1$
$+ -2x^2 - 2x$	
$-19x + 24$	$2x - 19$
$+ 19x + 19$	
43	

Η ταυτότητα της διαίρεσης είναι $2x^2 - 17x + 24 = (x+1)(2x-19) + 43$

36.

Έστω $\Omega = \{x \in \mathbb{N} / 0 \leq x \leq 20\}$ ο δειγματικός χώρος ενός πειράματος τύχης και τα ενδεχόμενα $A = \{x \in \Omega \text{ και } x \text{ άρτιος αριθμός}\}$ και

$$B = \{x \in \Omega \text{ και } x \text{ πολλαπλάσιο του } 5\}$$

α) Να βρεθούν τα ενδεχόμενα Ω , A και B με αναγραφή των στοιχείων τους.

β) Επιλέγουμε ένα στοιχείο του Ω στην τύχη. Να βρεθεί η πιθανότητα :

i. Να πραγματοποιηθεί το A .

ii. Να πραγματοποιηθεί το B .

iii. Να πραγματοποιηθεί το $A \cap B$

iv. Να μην πραγματοποιηθεί το $A \cup B$

Προτεινόμενη λύση

α)

$$\Omega = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20\}$$

$$A = \{0, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20\}$$

$$B = \{0, 5, 10, 15, 20\}$$

β)

i.
$$P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{11}{21}$$

$$\text{ii. } P(B) = \frac{N(B)}{N(\Omega)} = \frac{5}{21}$$

$$\text{iii. } A \cap B = \{0, 10, 20\} \text{ με } P(A \cap B) = \frac{N(A \cap B)}{N(\Omega)} = \frac{3}{21}$$

$$\text{iv. } A \cup B = \{0, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 5, 15\}$$

$$\text{Επομένως } (A \cup B)' = \{1, 3, 7, 9, 11, 13, 17, 19\}$$

$$\text{Οπότε } P(A \cup B)' = \frac{N(A \cup B)'}{N(\Omega)} = \frac{8}{21}$$

37.

Να βρείτε τις τιμές των κ , λ και μ έτσι ώστε

α) Τα μονώνυμα $3a^{\lambda+1} \cdot \gamma$ και $8\gamma^{\kappa-2} \cdot a^3$ να είναι όμοια

β) Τα μονώνυμα $(\lambda-2) \cdot x \cdot y^{\mu} \cdot \omega^5$ και $(7-2\lambda) x \cdot y^2 \cdot \omega^{\kappa+1}$ να είναι ίσα

γ) Τα μονώνυμα $(\mu+5) a^{\kappa} \cdot \beta^{\lambda+3}$ και $2a^3 \cdot \beta^5$ να είναι αντίθετα

Προτεινόμενη λύση

α)

Πρέπει $\lambda+1=3$ και $\kappa-2=1$ άρα $\lambda=2$ και $\kappa=3$

β)

Πρέπει $\lambda-2=7-2\lambda$ και $\mu=2$ και $\kappa+1=5$ άρα
 $\lambda=3$ και $\mu=2$ και $\kappa=4$

γ)

Πρέπει $\mu+5=-2$ και $\kappa=3$ και $\lambda+3=5$ άρα
 $\mu=-7$ και $\kappa=3$ και $\lambda=2$

38.

Έστω το πολώνυμο $P(x) = x^3 - 5x^2 - 1$

α) Να βρείτε τα πολώνυμα $P(x+1)$ και $P(x)+1$

β) Να λύσετε την εξίσωση $P(x+1) = P(x)+1$

Προτεινόμενη λύση

α)

$$\begin{aligned} P(x+1) &= (x+1)^3 - 5(x+1)^2 - 1 = \\ &= x^3 + 3x^2 + 3x + 1 - 5(x^2 + 2x + 1) - 1 = \\ &= x^3 + 3x^2 + 3x + 1 - 5x^2 - 10x - 5 - 1 = \\ &= x^3 - 2x^2 - 7x - 5 \end{aligned}$$

$$P(x)+1 = x^3 - 5x^2 - 1 + 1 = x^3 - 5x^2$$

β)

$$P(x+1) = P(x)+1 \text{ άρα } x^3 - 2x^2 - 7x - 5 = x^3 - 5x^2$$

$$3x^2 - 7x - 5 = 0 \text{ με } \Delta = 109 \text{ και ρίζες}$$

$$x_1 = \frac{7 + \sqrt{109}}{6} \text{ και } x_2 = \frac{7 - \sqrt{109}}{6}$$

39.

Να γίνουν οι πράξεις

$$\alpha) \frac{2\alpha - \beta}{\alpha - \beta} \cdot \frac{\alpha}{\beta - 2\alpha} \cdot \frac{(\beta - \alpha)^2}{\alpha^3}$$

$$\beta) \frac{1 - 9x^2}{8x} : \frac{x^2 - 6x + 1}{12x^2 - 4x}$$

$$\gamma) \frac{y}{x^2 - xy} + \frac{1}{x + y} - \frac{2y}{x^2 - y^2}$$

$$\delta) \left(1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}\right) : \left(\frac{1}{x^3} - 1\right)$$

Προτεινόμενη λύση

α)

$$\begin{aligned} \frac{2\alpha - \beta}{\alpha - \beta} \cdot \frac{\alpha}{\beta - 2\alpha} \cdot \frac{(\beta - \alpha)^2}{\alpha^3} &= \frac{(2\alpha - \beta)\alpha(\beta - \alpha)^2}{(\alpha - \beta)(\beta - 2\alpha)\alpha^3} = \\ &= \frac{-\cancel{(\beta - 2\alpha)} \cancel{\alpha} (\beta - \alpha)^2}{\cancel{(\alpha - \beta)} \cancel{(\beta - 2\alpha)} \alpha^2} = \frac{-(\alpha - \beta)}{\alpha^2} \end{aligned}$$

β)

$$\begin{aligned} \frac{1 - 9x^2}{8x} : \frac{3x^2 - 5x - 2}{12x^2 - 4x} &= \frac{(1 - 3x)(1 + 3x)}{8x} : \frac{(3x + 1)(x - 2)^*}{4x(3x - 1)} = \\ &= \frac{(1 - 3x)(1 + 3x)}{8x} \cdot \frac{4x(3x - 1)}{(3x + 1)(x - 2)} = \\ &= \frac{(1 - 3x)(1 + 3x)4x(3x - 1)}{8x(3x + 1)(x - 2)} = \\ &= \frac{(1 - 3x)(3x - 1)}{2(x - 2)} = \frac{-(1 - 3x)(1 - 3x)}{2(x - 2)} = \frac{-(1 - 3x)^2}{2(x - 2)} \end{aligned}$$

* Το $3x^2 - 5x - 2$ έχει $\Delta = 49$ και ρίζες $x_1 = -\frac{1}{3}$ και $x_2 = 2$

Επομένως γίνεται γινόμενο με βάση τον τύπο $ax^2 + \beta x + \gamma = \alpha(x - x_1)(x - x_2)$

$$\text{ως εξής } 3x^2 - 5x - 2 = 3\left(x + \frac{1}{3}\right)(x - 2) = (3x + 1)(x - 2)$$

γ)

$$\frac{y}{x^2 - xy} + \frac{1}{x + y} - \frac{2y}{x^2 - y^2} = \frac{y}{x(x - y)} + \frac{1}{x + y} - \frac{2y}{(x - y)(x + y)}$$

ΕΚΠ παρονομαστών $x(x - y)(x + y)$ επομένως η παράσταση γίνεται

$$\begin{aligned} \frac{y(x + y)}{x(x - y)(x + y)} + \frac{x(x - y)}{x(x - y)(x + y)} - \frac{2xy}{x(x - y)(x + y)} &= \\ &= \frac{y(x + y) + x(x - y) - 2xy}{x(x - y)(x + y)} = \\ &= \frac{yx + y^2 + x^2 - xy - 2xy}{x(x - y)(x + y)} = \\ &= \frac{y^2 + x^2 - 2xy}{x(x - y)(x + y)} = \\ &= \frac{(x - y)^2}{x(x - y)(x + y)} = \frac{x - y}{x(x + y)} \end{aligned}$$

δ)

$$\begin{aligned}
 \left(1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}\right) : \left(\frac{1}{x^3} - 1\right) &= \left(\frac{x^2}{x^2} + \frac{x}{x^2} + \frac{1}{x^2}\right) : \left(\frac{1}{x^3} - \frac{x^3}{x^3}\right) = \\
 &= \left(\frac{x^2 + x + 1}{x^2}\right) : \left(\frac{1 - x^3}{x^3}\right) = \\
 &= \left(\frac{x^2 + x + 1}{x^2}\right) \cdot \left(\frac{x^3}{1 - x^3}\right) = \\
 &= \frac{(x^2 + x + 1)x^3}{x^2(1 - x^3)} = \\
 &= \frac{(x^2 + x + 1)x^3}{x^2(1 - x)(1 + x + x^2)} = \frac{x}{1 - x}
 \end{aligned}$$

40.

Στο διπλανό ισόπλευρο τρίγωνο ΑΒΓ είναι ΑΚ = ΒΛ = ΓΡ.

Να αποδείξετε ότι

α) Το τρίγωνο ΚΛΡ είναι ισόπλευρο

β) Τα τρίγωνα ΑΒΓ και ΚΛΡ είναι όμοια.

Προτεινόμενη λύση

α)

Έχουμε ΑΚ = ΒΛ = ΓΡ

ΑΡ = ΒΚ = ΓΛ ως διαφορές ίσων ευθυγράμμων τμημάτων
(ΑΓ - ΡΓ, ΑΒ - ΑΚ, ΒΓ - ΒΛ)

$\hat{A} = \hat{B} = \hat{\Gamma}$ ως γωνίες ισοπλεύρου τριγώνου

Άρα, με βάση το (Π - Γ - Π), τα τρίγωνα ΑΚΡ, ΒΚΛ και ΓΛΡ είναι ίσα.

Οπότε ΚΡ = ΚΛ = ΛΡ, επομένως το τρίγωνο ΚΛΡ είναι ισόπλευρο.

β)

Τα τρίγωνα ΑΒΓ και ΚΛΡ είναι όμοια διότι ως ισόπλευρα έχουν τις γωνίες τους 60° την κάθε μία, επομένως ίσες

